
Aika 08.03.2022, klo 18:01 - 19:52

Paikka Teams-etäkokous

Käsitellyt asiat

- § 11 **Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus**
- § 12 **Pöytäkirjan tarkastus**
- § 13 **Valtuustoaloite: Yksityisen päivähoidon kuntalisän määrän korottaminen**
- § 14 **Valtuustoaloite omaishoitajille tarjottavista maksuttomista liikuntapalveluista**
- § 15 **Valtuustoaloite: Vesilahden kunnan tulee selvittää, että lasten yhdenvertaiset mahdollisuudet opiskeluun toteutuvat kunnan alueella.**
- § 16 **Valtuustoaloite: Mielenterveyden ensiapukoulutus oppilaille ja opettajille**
- § 17 **Valtuustoaloite: Etelä-Karjalan malli käyttöön lainvastaisiin tekoihin puuttumiseksi kouluissa**
- § 18 **Viranhaltijoiden päätösten otto-oikeus**
- § 19 **Tiedoksi merkittävät asiat**

Lisäpykälät

- § 20 **LISÄPYKÄLÄ: Talouden tasapainottamisohjelma 2022 / sivistyspalvelut**

Saapuvilla olleet jäsenet

Tapani Pietilä, puheenjohtaja
Miia Rajala, 1. varapuheenjohtaja, poistui 19:30
Anneli Kesola
Arto Mäkipää
Eija Formisto
Jarkko Viljanen, saapui 18:06
Liisa Luukkaala

Muut saapuvilla olleet

Marko Lahtinen, sivistysjohtaja, sihteeri
Anu Graichen, kunnanhallituksen edustaja

Poissa

Markku Salmela
Michaela Jokiniemi

Allekirjoitukset

Tapani Pietilä
Puheenjohtaja

Marko Lahtinen
Sihteeri

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty

Anneli Kesola
pöytäkirjantarkastaja

Liisa Luukkaala
pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirjan nähtävänäolo

Pöytäkirja on asetettu nähtäville yleiseen tietoverkkoon 18.3.2022.

§ 11

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Ehdotus

Esittelijä: Marko Lahtinen, sivistysjohtaja

Todetaan kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.

Päätös

Kokous todettiin laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

§ 12

Pöytäkirjan tarkastus

Ehdotus

Esittelijä: Marko Lahtinen, sivistysjohtaja

Pöytäkirjantarkastajat valitaan kokouksessa.

Päätös

Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Anneli Kesola ja Liisa Luukkaala.

§ 13

Valtuustoaloite: Yksityisen päivähoidon kuntalisän määrän korottaminen

VESDno-2021-442

Valmistelija / lisätiedot:

Anne Mäki

anne.maki@vesilahti.fi

varhaiskasvatusjohtaja

Liitteet

1 Valtuustoaloite yksityisen päivähoidon kuntalisän määrän korottamisesta (verkkoon).pdf

Vesilahden kunnanvaltuutetut jättivät 13.12. 2021 valtuustoaloitteen yksityisen varhaiskasvatuksen kuntalisän määrän korottamisesta.

Varhaiskasvatuslaissa (540/2018) säädetään lapsen oikeudesta varhaiskasvatukseen, varhaiskasvatuksen järjestämisestä ja tuottamisesta sekä varhaiskasvatuksen tietovarannosta. Lakia sovelletaan kunnan, kuntayhtymän ja yksityisen palveluntuottajan järjestämään tai tuottamaan päiväkotitoimintaan ja perhepäivähoitoon. Varhaiskasvatuslaissa tarkoitettua päiväkotitoimintaa ja perhepäivähoitoa saa järjestää ja järjestäjälle tuottaa kunta, kuntayhtymä ja yksityinen palveluntuottaja.

Kunnalla on lakisääteinen velvollisuus hyväksyä, ohjata ja valvoa kunnan alueella tuotettua yksityistä varhaiskasvatusta. Yksityisen hoidon tuen maksamisen edellytyksenä on, että kunta on hyväksynyt varhaiskasvatuspalveluiden tuottajan. Yksityinen palvelun tuottaja vastaa palvelun laadusta ja siitä, että asiakkaalle järjestettävä palvelukokonaisuus täyttää sille asetetut vaatimukset. Omavalvonta on palveluiden laadun ja sisällön ensisijainen valvontamenetelmä. Tampereen kaupunkiseudulla on yhteisesti käytössä olevat ohjaus ja valvonta-asiakirjat.

Alle kouluikäisten lasten vanhemmilla on mahdollisuus valita kunnallinen varhaiskasvatus tai vaihtoehtona yksityinen varhaiskasvatus. Viime vuosina valtioneuvosto on alentanut lasten varhaiskasvatusmaksuja huoltajien tulorajoja ja sisarusalennuksia korottamalla. Yksityisen varhaiskasvatuksen tuet eivät ole lisääntyneet samassa suhteessa. Varhaiskasvatuspaikan valinta ei näin ollen ole tasavertainen vaihtoehto kaikille perheille.

Yksityisen hoidon tuki koostuu hoitorahasta, tuloihin perustuvasta hoitolisästä sekä mahdollisesta kuntalisästä. Hoitorahaa maksetaan 178,32e/kk/lapsi. Hoitolisä on enintään 149,96 e/kk/lapsi). Hoitoraha ja -lisä maksetaan erikseen jokaisesta lapsesta. Tuki voi olla enintään lapsen hoitomaksun suuruinen. Kela tekee vuosittain yksityisen hoidon tukeen indeksitarkistuksen, mikä voi muuttaa tuen määrää. Vesilahdessa maksetaan lisäksi yksityisen hoidon kuntalisää (taulukko alla).

	Kuntalisä, ehto yli 25h /vko			Kuntalisä, ehto yli 25h/vko			Kuntalisä, ehto yli 25h /vko		
Hoitomuoto	Päiväkotihoido/ Ryhmä- perhepäivähoitokoti			Perhepäivähoito, hoitajan kotona			Työsopimussuhteinen hoitaja		
	alle 3-	yli 3-	esi-	alle	yli	esio-	alle	yli	

Kunta\ lapsen ikä	v.	v.	opetus	3-v.	3-v.	petus	3-v.	3-v.	esi- opetus
Kangasala	500	350	175	300	280	130	260	260	130
Tampere	500	300	120	320	220	84,09	320	220	84,09
Ylöjärvi	325	275	150	275	225		275	225	
Pirkkala	350	300	150	250	200	100	250	200	100
Lempäälä	362	310	103	259	207	103	250	200	100
Nokia	450	250	125	450	250	125	450	250	125
Vesilahti	295	275	100	230	210	100	220	200	100
Orivesi	400	400	-	300	300	-	300	300	-

Vesilahden kunnan lisääntyvä asukasmäärä lisää varhaiskasvatuksen tarvetta tulevina vuosina. Kunta tulee lisäämään tarjontaa mutta myös yksityinen varhaiskasvatus on tarpeellinen täydennys varhaiskasvatuspalvelujen tarjontaan Vesilahdessa. Tällä hetkellä Vesilahdessa yksityistä varhaiskasvatusta tarjotaan kahdessa ryhmäperhepäiväkodissa ja yhdessä perhepäivähoitokodissa yhteensä 18 lapselle. Yksityinen varhaiskasvatus vahvistaa kunnan palveluja mm. lähellä kotia sijaitsevia hoitopaikkoja ja täydentää valinnanmahdollisuutta eri hoitomuotojen välillä.

Yksityisen varhaiskasvatuksen toimintaedellytysten turvaamiseksi on tarkoituksenmukaista tarkistaa yksityisen hoidon tuen kuntalisää siten, että se vastaa Tampereen seudun kuntien yksityisen hoidon tuen kuntalisää ja antaa perheille vaihtoehdon valita yksityisen ja kunnallisen varhaiskasvatuksen välillä.

Yksityisen hoidon tuen kuntalisän kustannukset Vesilahden kunnassa olivat vuonna 2021 noin 30 000 €.

Edellä mainituilla perusteilla Vesilahden kunta pyrkii varaamaan vuoden 2023 talousarvioon resurssit yksityisen hoidon kuntalisän korottamiseen. Tarkoituksenmukaista olisi korottaa yksityisen hoidon kuntalisää seudulla käytössä olevia yksityisen hoidon kuntalisän summia. Alla olevan esimerkin mukaisilla korotuksilla kustannusvaikutus yksityisen hoidon tuen kuntalisään nykyisellä lapsimäärällä olisi noin 12000 € /vuosi (25 %).

	Kuntalisä, hoitoaika yli 25 h/vko			Kuntalisä, hoitoaika yli 25 h/vko			Kuntalisä, hoitoaika yli 25 h/vko		
	alle 3-v	yli 3-v	esiopetus	alle 3-v	yli 3-v	esiopetus	alle 3-v	yli 3-v	esiopetus
	Päiväkotihoido/ ryhmä- perhepäiväkotihoido			Perhepäivähoito hoitajan kotona			Työsopimussuhteinen hoitaja		
Vesilahti	375	340	100	270	250	100	250	220	-

Ehdotus

Esittelijä: Marko Lahtinen, sivistysjohtaja

Sivistyslautakunta päättää antaa selosteen mukaisen selvityksen ja toteaa omalta osaltaan valtuustoaloitteen tulleen käsitellyksi.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

§ 14

Valtuustoaloite omaishoitajille tarjottavista maksuttomista liikuntapalveluista

VESDno-2021-400

Valmistelija / lisätiedot:

Olli Alamäki

olli.alamaki@vesilahti.fi

hyvinvointikoordinaattori

Liitteet

1 Valtuustoaloite omaishoitajille tarjottavista maksuttomista liikuntapalveluista (verkkoon)

2 Sivistyspalveluiden taksat ja vuokraussäännöt 2022 (luonnos).pdf
Verkkojulkisuus rajoitettu

Vesilahden Kristillisdemokraattien valtuustoryhmä on 8.11.2021 päivätyssä valtuustoaloitteessaan esittänyt että omaishoidon tukea saava henkilö pääsee jatkossa käyttämään maksutta Vesilahden kunnan perusliikuntapalveluita, kuten osallistumaan jumpparyhmiin ja käymään kuntosalilla. Aloitteessa todetaan myös että mikäli näitä palveluja ei ole tarjolla, voisi kunta mahdollistaa kohderyhmän osallistumisen kansalaisopiston jumpparyhmiin tai terveyskeskuksen fysioterapiaan kunnan kustantamana. Lisäksi aloitteessa esitetään että kunta voisi kustantaa kohderyhmälle uimahallikäyntejä matkoineen Nokian tai Valkeakosken uimahalliin tai Lempäälän kotokampuksen tarjoamia palveluita.

Omaishoitajien hyvinvoinnin ja liikkumisen tukeminen on erittäin tärkeää ja hyödyllistä. Niinpä kunnan liikuntapalveluiden maksuttomuuden ulottaminen omaishoitajille on terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen sekä omaishoitajien jakasamisen tukemisen näkökulmista järkevää.

Vesilahden kunnalla ei ole liikuntapalveluissa ohjaushenkilökuntaa eikä talousarviossa ole varattuna resursseja ohjattujen ryhmien toteuttamiseen ostopalveluna. Näin ollen kunta kykenee tarjoamaan jossain määrin säännöllisiä ja vakiintuneita ohjattuja ryhmiä vain vuosittain haettavien valtionavustusten avulla silloin, kun avustusta liikuntahakkeille myönnetään. Toteutuessaan nämä liikuntaryhmät ovat osallistujille maksuttomia ja myös omaishoitajien osallistuminen ryhmiin on mahdollista. Hankkeiden avulla pyritään myös järjestämään uimahallikuljetuksia esityksessäkin mainittuihin uimahalleihin vuoden 2022 aikana mikäli haetulle avustukselle saadaan Aluehallintovirastosta myönteinen päätös. Kuljetukset on suunnattu erityisesti senioreille, mutta mikäli myönteinen päätös saadaan voitaisi toiminnot laajentaa koskemaan myös omaishoitajia. Lisäksi erityisesti tälle kohderyhmälle suunnattua tiedottamista ryhmistä ja muista hankkeiden avulla toteutettavista palveluista olisi kuitenkin hyvä jatkossa toteuttaa.

Uimahallikäyntien ja muiden aloitteessa esitettyjen palveluiden sekä ilman avustuksia toteutettavien liikuntaryhmien tai elintapaneuvonnan lisääminen kunnan tarjoamiin palveluihin vaatisi toiminnan määrästä riippuen kuitenkin vähintään 20.000 - 30.000

euron lisäämistä liikuntapalveluiden menoihin. Liikuntapalveluiden resursointia tarkastellaan osana vapaa-ajan palveluiden, sivistyspalveluiden ja koko kunnan taloutta seuraavaa talousarviota laadittaessa.

Kunnan kuntosalin käyttö ei ole tällä hetkellä alle 65-vuotiaille omaishoitajille maksutonta, joten jatkossa senioreille ja erityisliikuntakortin omaaville myönnetty maksuttomuus ulotetaan myös omaishoitajiin.

Ehdotus

Esittelijä: Marko Lahtinen, sivistysjohtaja

Sivistyslautakunta päättää, että kunnan kuntosalin käyttö on 1.4.2022 alkaen maksutonta kaikenikäisille omaishoidon tukea saaville henkilöille.

Sivistyslautakunta päättää antaa selosteen mukaisen selvityksen ja toteaa omalta osaltaan valtuustoaloitteen tulleen käsitellyksi.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti

§ 15

Valtuustoaloite: Vesilahden kunnan tulee selvittää, että lasten yhdenvertaiset mahdollisuudet opiskeluun toteutuvat kunnan alueella.

VESDno-2021-368

Valmistelija / lisätiedot:
Marko Lahtinen
marko.lahtinen@vesilahti.fi
sivistysjohtaja

Liitteet

1 Valtuustoaloite Vesilahden kunnan tulee selvittää, että lasten yhdenvertaiset mahdollisuudet opiskeluun toteutuvat kunnan alueella

Vesilahden kunnanvaltuutetut jättivät 10.11.2021 valtuustoaloitteen "Vesilahden kunnan tulee selvittää, että lasten yhdenvertaiset mahdollisuudet opiskeluun toteutuvat kunnan alueella". Yhdenvertaisuus on yksi suomalaisen yhteiskunnan sekä esi- ja perusopetuksen keskeisiä arvoja. Aloitteessa mainitun Lasten oikeuksien julistuksen lisäksi perusopetuslaissa (§2) opetuksen tavoitteiksi määritellään edistää tasa-arvoa ja turvata riittävä yhdenvertaisuus. Yhdenvertaisuus sisältyy myös esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelmien perusteiden arvopohjaan. Näin ollen yhdenvertaisuus ohjaa toimintaa jo lakien ja normien perusteella, joten siihen on kiinnitettävä huomiota kaikessa toiminnassa ja päätöksenteossa. On kuitenkin tarpeellista ja tärkeää jatkuvasti arvioida toimintaa tästä myös näkökulmasta.

Vesilahden kaikissa kouluissa toteutetaan yhteistä opetussuunnitelmaa, joka on otettu käyttöön vuosiluokkien 1-6 osalta 1.8.2016 ja ylemmillä luokilla porrastaen vuosina 2017-2019. Vesilahden kunnan paikallinen perusopetuksen opetussuunnitelma on laadittu perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden pohjalle opetushallituksen ohjeiden mukaan, ja sitä noudatetaan koko kunnassa.

Opetussuunnitelman perusteet laaditaan perusopetuslain ja -asetuksen sekä tavoitteet ja tuntijaon määrittävän valtioneuvoston asetuksen pohjalta. Perusteasiakirja on Opetushallituksen antama valtakunnallinen määräys, jonka mukaisesti paikallinen opetussuunnitelma valmistellaan. Opetussuunnitelman perusteiden tehtävänä on tukea ja ohjata opetuksen järjestämistä ja koulutyötä sekä edistää yhtenäisen perusopetuksen yhdenvertaista toteutumista. (Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2014, s. 9)

Keväällä 2021 on hyväksytty Vesilahden esi- ja perusopetuksen kehittämissuunnitelma, joka on laadittu Vesilahden kuntastrategia ja sivistystoimen visioiden arvojen pohjalta. Kehittämissuunnitelma on laadittu sivistystoimessa tapahtuvan strategisen suunnittelun tueksi. On tärkeää, että koulujen yksilöllisyyden ja erityispiirteiden ohella varmistamme myös yhteisiä käytänteitä ja toimintamalleja. Kehittämissuunnitelma ohjaa sitä, mitä toimintoja painotetaan ja mihin kehittämistyössä panostetaan tulevina vuosina. Kehittämissuunnitelmasta nostetaan vuosittain kehitettävät asiat koulujen lukuvuosisuunnitelmaan, josta ne viedään koulujen päivittäiseen opetus - ja kasvatustyöhön. Kaikissa kouluissa viedään kehittämistä samoilla suuntaviivoilla eteenpäin.

Vesilahdessa on laadittu ensimmäistä kertaa keväällä 2021 kuntakohtainen esi- ja perusopetuksen lukuvuosisuunnitelma. Lukuvuosisuunnitelmaa toteutetaan jokaisella koululla ja siellä on yhteisesti nostettu kaikille kouluille mm. seuraavat asiat: opetussuunnitelmat painotukset, koulun toiminta-ajatus, painopisteet, laaja-alainen osaaminen ja monialaisten oppimiskokonaisuuksien toteuttamissuunnitelma.

Lukuvuodelle 2021-2022 myös johtamisjärjestelmää uudistettiin tukemaan yhdenvertaisuutta. Rehtorit toimivat tiiminä ja varmistavat yhdenvertaiset toimintamallit ja informaation kulun kaikissa kouluissa. Yhdenvertaisuutta on myös noudattaa ohjeita ja sääntöjä kaikkien osalta ja läpinäkyvästi.

Yhdenvertaisuus toteutuu myös alakoulun valinnaineiden osalta, sillä jokaisessa koulussa on sama valinnaisainetarjotin. Valinnaisuuksien toteutumiseen vaikuttaa tietenkin myös koulujen koko, sillä ryhmiä ei voida toteuttaa ilman riittävää oppilasmäärää. A2-kielen osalta tilanne ei ole yhdenvertaisuuden kannalta tyydyttävä, sillä työjärjestysten ja koulujen etäisyyksien vuoksi kunta ei ole pystynyt järjestämään kuljetuksia tunneille ja niiltä pois. Lukuvuodelle 2022-2023 tilanne paranee siten, että kunta pystyy järjestämään koulupäivän aikaset siirtymät koulujen välillä.

Koulujen resurssoinnin osalta kysymys perusopetuslain mukaisesta ”riittävästä yhdenvertaisuudesta” on tulkinnanvarainen. Jos resurssoinnin yhdenvertaisuus määritellään laskemalla oppilaskohtaiset kulut tai opetusresurssin vuosiviikkotunnit oppilasta kohden, eivät isomman yksikön oppilaat ole yhdenvertaisia. Pelkästään resurssoinnin ja opiskelumahdollisuuksien näkökulmasta yhdenvertaisuus toteutuisi optimaalisimmin, jos kunnassa opetus olisi keskitetty yhteen yksikköön. Toisaalta yhdenvertaisuudeksi voidaan tulkita myös ”myönteinen erityiskohtelu”, joka tässä yhteydessä tarkoittaa pienten yksiköiden tasa-arvon turvaamista resursoimalla heitä oppilasperustaisesti paremmin. Tällä tavoin pystytään myös vähentämään kunnan sisäistä eriytymistä, josta on havaittavissa viitteitä joissain hyvinvoiti-ndikaattoreissa,

Sivistyspalveluiden näkökulmasta oppilaiden yhdenvertaisuus opiskelussa toteutuu Vesilahden kunnassa vähintään tyydyttävästi. Yhdenvertaisuuden arvo ohjaa työtä voimakkaasti ja kaikkia ratkaisuja punnitaan tarkoin tästä näkökulmasta. Kaikki päätökset ja ratkaisut pystytään perustelemaan yhdenvertaisuuden näkökulmasta, joten teemaan liittyvä pohdinta ja arviointi ovat aina paikallaan.

Ehdotus

Esittelijä: Marko Lahtinen, sivistysjohtaja

Sivistyslautakunta päättää antaa selosteen mukaisen selvityksen ja toteaa omalta osaltaan valtuustoaloitteen tulleen käsitellyksi.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti

§ 16

Valtuustoaloite: Mielen terveyden ensiapukoulutus oppilaille ja opettajille

VESDno-2021-140

Valmistelija / lisätiedot:

Marko Lahtinen

marko.lahtinen@vesilahti.fi

sivistysjohtaja

Liitteet

1 Valtuustoaloite: Mielen terveyden ensiapukoulutus oppilaille ja opettajille

26.4.2021 jätettiin valtuustoaloite, jossa esitettiin että Vesilahden koulujen oppilaille ja opettajille toteutetaan mielen terveyden ensiavun koulutus. Aloitteesta arvioitiin mielen terveyden ensiapukoulutusten olevan toimiva ja kustannustehokas keino ennaltaehkäistä ongelmia ja tarjota nuorille entistä parempia keinoja kohdata elämän haasteita ja tukea toisiaan. Aloitteessa otetaan kantaa ajankohtaiseen, tärkeään ja vaikeaan teemaan, jota on pyritty ratkaisemaan monin tavoin mutta joka on pahentunut koronapandemian aikana ja vaatii edelleen paljon työtä.

Mielen terveystaidot tulivat perusopetuksen opetussuunnitelman uudistuttua (2014) osaksi opetussisältöjä sekä alakoulussa että yläkoulussa. Mielen terveystaitoja opetetaan alakoulussa ympäristöopin ja yläkoulussa erityisesti terveystiedon tunneilla. Lisäksi koko peruskouluajan mielen terveystaitojen opetus kuuluu laaja-alaisen osaamisen taitoihin (itsestä huolehtiminen ja arjen taidot L3).

Toinen merkittävä uudistus koulun roolissa mielen terveyden edistäjänä tapahtui 1.8.2014 uuden oppilas- ja opiskelijahuoltolain astuttua voimaan. Oppilashuolto laajeni lain myötä yhteisölliseen oppilashuoltoon, jonka tarkoituksena on edistää kaikkien oppilashuollon toimijoiden kanssa opiskelijoiden oppimista, terveyttä, hyvinvointia ja osallisuutta sekä ehkäistä ongelmien syntyä (Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 1287/2013).

Lain ja normatiivisen opetussuunnitelman edellyttämien rakenteiden ja sisältöjen lisäksi kaikki Vesilahden kunnan opetushenkilöstöön kuuluvat ovat käyneet Suomen mielen terveysseuran mielen terveyden edistämiseen liittyvän koulutuksen vuonna 2018. Koulutuksessa opetushenkilöstö sai osaamista oppilaiden mielen terveyden vahvistamiseen ja edistämiseen sekä työkaluja perusopetuksen opetussuunnitelman sisältöjen mukaiseen opetukseen mielen terveyden alueella. Koulutuksessa tutustuttiin mielen terveystaitojen opetusmateriaaliin ja harjoituksiin toiminnallisten menetelmien kautta. Jokainen opetushenkilöstöön kuuluva sai myös mielen terveysseuran materiaalin mielen terveystaitojen opetuksen tueksi.

Vesilahden perusopetuksessa 1.-6.-luokilla on käytössä Suomen Mielen terveys ry:n Hyvää mieltä yhdessä – materiaali. Materiaalin käyttöön on laadittu vuosikello ja koko opetushenkilökunta on ohjeistettu ja veloitettu käymään materiaalia läpi sen mukaisesti. Hyvän mielen tunneilla harjoitellaan ja opitaan mm. itsensä hyväksymistä,

taitoa tunnistaa ja ilmaista tunteita sekä yhdessä olemista toisten kanssa. Tunneilla harjoitellaan myös ristiriitojen ratkaisemista, arjen pettymysten kohtaamista ja vastoinkäymisten kohtaamista.

7.-9.-luokkien luokanvalvojilla on käytössä Hyvän mielen koulu – käsikirja. Yläkoulussa järjestetään säännöllisesti luokanvalvojan vetämiä hyvän mielen tunteja. Hyvän mielen koulu - käsikirjassa on teoriaa ja harjoituksia seuraavista teemoista: tietoisuustaidot, turvaverkko, turvataidot, arjen valinnat, itsetuntemus ja vahvuudet, kaveritaidot, tunnetaidot, selviytymiskeinot, arvot ja asenteet, unelmat ja luottamus elämään.

7.-9.-luokilla on Mannerheimin Lastensuojeluliiton malliin perustuvaa tukioppilastoimintaa. Tukioppilastoiminnan tavoitteena on edistää toiset huomioivaa käyttäytymistä, luoda koulun yhteishenkeä, torjua yksinäisyyttä ja lisätä nuorten osallisuutta koulussa. Tukioppilastoiminta parantaa koulun työskentelyilmapiiriä muun muassa ehkäisemällä koulukiusaamista ja edistämällä suvaitsevaisuutta. Tukioppilastoiminta on osa Vesilahden yhtenäiskoulun hyvinvointityötä edistäen kouluviihtyvyyttä, yhteisvastuuta ja turvallista ja kannustavaa kouluilmapiiriä.

Vesilahden kunnan oppilashuoltohenkilöstö on koulutettu IPC-menetelmän käyttöön (Johanna Haapaniemi, koulukuraattori ja Anu Savolainen, terveydenhoitaja). IPC pohjautuu interpersonaaliseen psykoterapiaan ja se on masennusoireilun ehkäisyyn ja hoitoon suunniteltu menetelmä. IPC:ssä käsitellään ihmissuhteita ja merkittäviä elämäntapahtumia keskustelun ja harjoitteiden avulla. Menetelmässä pyritään löytämään keinoja vähentää masennusoireita. Tavoitteena on myös vahvistaa läheisiä ihmissuhteita ja helpottaa suhteissa ilmeneviä haasteita. Koulun henkilöstöä on ohjeistettu ohjaamaan masennusoireista kärsivät oppilaat oppilashuoltohenkilöstön puheille.

Edellä kerrotun perusteella ei sivistyspalveluissa nähdä tarkoituksenmukaisena käynnistää kattavaa mielenterveyden ensiapukoulutusta. Suurella osalla henkilöstöä on jo vastaavat tiedot ja taidot. Tärkeää on kuitenkin kehittää heidän osaamista edelleen sekä varmistaa uuden henkilöstön osaaminen mielenterveyden teemoissa sekä teemaan liittyvien ohjeet, vuosikello ja materiaalien tuntemus.

Ehdotus

Esittelijä: Marko Lahtinen, sivistysjohtaja

Sivistyslautakunta päättää antaa selosteen mukaisen selvityksen ja toteaa omalta osaltaan valtuustoaloitteen tulleen käsitellyksi.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti

§ 17**Valtuustoaloite: Etelä-Karjalan malli käyttöön lainvastaisiin tekoihin puuttumiseksi kouluissa**

VESDno-2021-139

Valmistelija / lisätiedot:
Marko Lahtinen
marko.lahtinen@vesilahti.fi
sivistysjohtaja

Liitteet

1 Valtuustoaloite Etelä-Karjalan malli käyttöön lainvastaisiin tekoihin puuttumiseksi kouluissa

Vesilahden kunnanvaltuutetut jättivät 25.4.2021 valtuustoaloitteen, jossa esitettiin Etelä-Karjalan mallin käyttöönottoa lainvastaisiin tekoihin puuttumiseksi kouluissa.

Vesilahdessa käynnistettiin 10.3.2020 yhteistyössä poliisin kanssa ankkuritoiminta, jonka oli tarkoitus kohdistua nuorten hyvinvoinnin edistämiseen ja rikosten ennalta ehkäisemiseen (kts. <https://ankkuritoiminta.fi/etusivu>). Ankkuritoiminta on moniammatillista yhteistyötä, jolla tuetaan lasten ja nuorten hyvinvointia ja estetään ennalta rikollisuutta monin samoin keinoin kuin valtuustoaloitteessa esiin nostetussa Etelä-Karjalan mallissa. Valitettavasti pian tämän jälkeen koronapandemia sekoitti koulun arjen ja sen jälkeen poliisin resurssit eivät ole riittäneet ankkuritoimintaan.

Rikoslaki ja vahingonkorvauslaki ohjaavat koulun toimintaa, jos koulussa tapahtuu lainvastaisia tekoja. Käytännössä siis tehdään rikos- ja lastensuojeluilmoitus, jonka jälkeen poliisi- ja sosiaalihuoltoviranomaiset käsittelevät tapaukset omien prosessiensa mukaisesti. Koululla on omat sääntönsä ja toimintamallinsa puuttua sääntörikkomuksiin. Vesilahden kouluissa on käytössä Ki-Va-koulu ohjelma, joka on Turun yliopistossa kehitetty kiusaamisen vastainen toimenpideohjelma. Ohjelman tavoitteena on kiusaamisen ehkäiseminen, tehokas puuttuminen kiusaamistilanteisiin ja jatkuva seuranta.

Kuten aloitteessa todetaan, on kiusaaminen on vakava, vaikea ja sitkeä ilmiö. Vesilahden koulu yhteisöissä kiusaamiseen kiinnitetään suurta huomiota ja siihen puututaan aina kun sitä havaitaan tai siitä kuullaan. Vuoden 2021 kouluterveyskyselyn mukaan Vesilahdella kiusaaminen on kokonaisuudessaan hieman vähentynyt vuodesta 2019 mutta yläluokilla se on yhä hieman yleisempää kuin maassa keskimäärin.

Vesilahden kunta toteuttaisi mielellään Etelä-Karjalan tai ankkuritoiminnan tapaista toimintamallia, jossa moniammatillisesti ja matalalla kynnyksellä puututtaisiin lasten ja nuorten oireilevaan käytökseen. Ikävä kyllä nykyisellään poliisilla ja lastensuojelun sosiaalityöntekijöillä ei ole resurssiensa puolesta tähän mahdollisuutta mutta asia pidetään vireillä ja kunta on valmis toiminnan käynnistämiseen heti kun mahdollista. Vesilahden kouluissa parannetaan edelleen toimintamalleja kiusaamiseen ennaltaehkäisemiseksi ja siihen puuttumiseksi.

Ehdotus

Esittelijä: Marko Lahtinen, sivistysjohtaja

Sivistyslautakunta päättää antaa selosteen mukaisen selvityksen ja toteaa omalta osaltaan valtuustoaloitteen tulleen käsitellyksi.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

§ 18

Viranhaltijoiden päätösten otto-oikeus

Ehdotus

Esittelijä: Marko Lahtinen, sivistysjohtaja

Merkitään tiedoksi, että ajanjaksolla ei ole lautakunnalle ottokelpoisia viranhaltijapäätöksiä.

§ 19

Tiedoksi merkittävät asiat

1. Palveluverkkotyöryhmän työn edistyminen
2. Kunnan vakuutusten omavastuut

Ehdotus

Esittelijä: Marko Lahtinen, sivistysjohtaja

Merkitään tiedoksi.

Päätös

Sivistyslautakunta merkitsee tiedoksi mainitut asiat.

Kunnanhallitus, § 3,24.01.2022
Sivistyslautakunta, § 20, 08.03.2022

§ 20

LISÄPYKÄLÄ: Talouden tasapainottamisohjelma 2022 / sivistyspalvelut

VESDno-2022-19

Kunnanhallitus, 24.01.2022, § 3

Valmistelijat / lisätiedot:
Tuomas Hirvonen
tuomas.hirvonen@vesilahti.fi
kunnanjohtaja

Liitteet

1 Talouden tasapainotus_Liite1

Vesilahden kunnan talousarviossa 2022 on päätetty, että vuonna 2022 kuntaan laaditaan talouden tasapainotusohjelma. Talousarvion mukaan kunnan talous kääntyy alijäämäiseksi vuodesta 2022 eteenpäin. Talousarvion ja vuoden 2022 tehtyjen arvioiden mukaan kunnan taseen kumulatiiviset ylijäämät kääntyvät alijäämäiseksi viimeistään vuonna 2024. Vuosikate ei riitä millään talousarviovuodella kattamaan poistoja. Talousarvioon kirjattu tasapainotusohjelma sisälsi laskennallisesti yhden (1) miljoonan euron kulujen karsinnan tai tulojen lisäyksen. Lisäksi talousarvioon sisältyi merkintä tuloveroprosentin nostamisesta 0,5:llä vuonna 2024, mikäli tasapainotuksessa ei sitä ennen onnistuta. Korotuksia veroihin pidetään edelleen viimesijaisena toimenä.

Talouden kehitys on siis huolestuttavaa, vaikka osittain sitä selittävätkin jo nyt tehdyt ja tulevaisuudessa tehtävät elinvoimaa lisäävät toimet, näistä esimerkkeinä mittavat investoinnit vuonna 2022. Samaan aikaan kun investointeja tehdään, on kuitenkin pidettävä huoli vuosikatteen riittävydestä ja ratkaistava se, mitä voimme tehdä toimintakulujen pitkään kestäneelle nousulle. Palvelutuotannon tarpeet eivät saa kasvaa nopeammin kuin verorahoituksen tuotot ja toimintatuotot.

Yleensä kun puhutaan kuntien talouden "sopeuttamisesta", tai "talouden tasapainottamisesta", puhutaan käytännössä siitä, onnistuuko kunta alentamaan toimintakatettaan. Tutkimusten mukaan vain harva Suomalainen kunta on onnistunut tässä aidosti viimeisen kymmenen vuoden sisään. Yksin asukasluvun nousun ei voida katsovan ratkaisevan kunnan talouden tasapainottamista. Vuosina 2006 - 2020 Vesilahden asukasluku on noussut 11 %, mutta samanaikaisesti toimintakate on noussut 40 %. Kunnan talouden tasapaino-ohjelmassa onkin toimintakatteen alentamisen ohella otettava kantaa myös siihen, millä toimilla tilikauden tulosta kokonaisuudessaan saataisiin paremmaksi.

Kunnan taloustilannetta on esitelty pidennetyn tuloslaskelman muodossa liitteessä 1. Vesilahden kunnan pitkäaikaisten lainojen vähennys on talouden suunnittelukaudella vuosina 2022 ja 2023 suurempi kuin vuosikate. Käytännössä kunta joutuu kattamaan noin miljoonaan edestä lainanlyhennyksiä uusilla lainoilla sekä vuonna 2022 että 2023. Lainanlyhennysten kannalta kestävä vuosikate olisi noin 1,5 - 2,0 miljoonaa

euroa. Vesilahden investoinneissa on suuri paine vuosina 2022 ja 2023, samaan aikaan kun vuosikate on alhainen. Suurista investoinneista aiheutuu suuret poistot, jotka on katettava varsinkin jäännösarvopoistojen ensimmäisinä vuosina 2023 – 2026 normaalia alhaisemmalla vuosikatteella. Tilinpäätöksen 2021 ennakkotietojen mukaan kunnan tulos olisi vuonna 2021 n. 700 000 euroa ylijäämäinen ja taseen kumulatiiviseksi ylijäämäksi muodostuisi siten kolme (3) milj. euroa. Valmistuvan tilinpäätöksen eurot eivät vielä ole lopullisia ja ne voivat vielä muuttua.

Tasapainottamiseen on kaksi pääasiallista lähtökohtaa (menovaikutukset ja tulovaikutukset), joita molempia tullaan tarvitsemaan:

1. Toimintakate ei voi kasvaa nyt esitetyllä tavalla, vaan tilanne edellyttää keskeisten toimintojen tuottavuuden kehittämistä sekä muiden toimintojen ja toimintatasojen supistamista. Tuottavuuden kehittäminen edellyttää uudenlaisia toimintatapoja ja toimintojen supistaminen palvelutuotannossa tehtäviä valintoja. Tarkastelussa on oltava myös henkilöstömenot ja palveluiden ostot.
2. Verotulojen ja valtionosuusrahoituksen on vahvistuttava, joka edellyttää positiivista väestö- ja työllisyyskehitystä. Nämä molemmat edellyttävät aktiivista vetovoiman ja pitovoiman kehittämistä kaikissa toiminnoissa eli myös tarkasti kohdistettuja panostuksia ja investointeja.

Talousarviossa 2022 asetettu yhden (1) miljoonan euron tasapainotustavoite ja sen saavuttaminen ei yksin johda siihen, että kunta saavuttaisi taloudellisen tasapainon. Kunnassa on syytä määrittää talouden tasapaino-ohjelman myötä tarkemmat talouden tasapainotilaa kuvaavat muuttujat ja mikä tavoitearvo kullekin muuttujalle on asetettava. Muuttujia voivat olla esim. tilikauden tulos, investointien tulo-rahoitus %, lainamäärä, toimintakate... Talousarviossa ei otettu myöskään kantaa siihen, mikä on eri toimialojen osuus tasapainotuksesta. Koska kunnan tulot ja menot eivät jakaannu toimialoille tasaisella prosenttiosuudella, eivät myöskään velvoitteet tasapainotuksesta voi perustua sellaiseen laskentaan. Tässä vaiheessa toimialoja ohjeistetaan etsimään merkittävimmät toimet, jotta kaikkien toimialojen yhteenlaskettu tasapainotusvaikutus olisi vähintään yksi (1) miljoonaa euroa.

Kunnanhallitus ohjaa talouden tasapainotustyötä ja mahdolliset muutokset toimintaan ja talouteen kirjataan vuoden 2023 talousarvioon tai niitä varten tehdään vuonna 2022 muutostalousarvio. Lisäksi talouden suunnittelussa otetaan huomioon meneillään oleva kuntastrategiatyö sekä hyvinvointialueen muodostumisen mahdolliset vaikutukset. Seuraavassa vaiheessa kunnanhallituksen on tarkoitus käydä maaliskuun kokouksessa läpi toimialojen alustavat esitykset talouden tasapainottamiseksi. Toimialojen työtä ohjataan lautakunnissa.

Ehdotus

Esittelijä: Tuomas Hirvonen, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus päättää, että se

1. käy alustavan keskustelun tasapainottamisohjelman sisällöstä ja siitä, miten kunta toteuttaa valtuuston edellyttämää tavoitetta talouden tasapainotuksesta
2. ohjeistaa toimialajohtajat valmistelemaan käyttösuunnitelmatasoiset toimenpideohjelmat hallituksen 14.3. kokouksen käsittelyyn siten, että

valtuuston talousarviossa 2022 asettama tavoite yhden (1) miljoonan euron parannuksesta tilikauden tulokseen voidaan saavuttaa.

Päätös

Kunnanhallitus päättää, että se

1. käy alustavan keskustelun tasapainottamisohjelman sisällöstä ja siitä, miten kunta toteuttaa valtuuston edellyttämää tavoitetta talouden tasapainotuksesta
2. ohjeistaa toimialajohtajat valmistelemaan käyttösuunnitelmatasoiset toimenpideohjelmat hallituksen 14.3. kokouksen käsittelyyn siten, että valtuuston talousarviossa 2022 asettama tavoite yhden (1) miljoonan euron parannuksesta tilikauden tulokseen voidaan saavuttaa tulevina vuosina.

Sivistyslautakunta, 08.03.2022, § 20

Kunnanhallitus on kokouksessaan 24.1.2022 § 3 ohjeistanut toimialajohtajat valmistelemaan käyttösuunnitelmatasoiset toimenpideohjelmat hallituksen 14.3. kokouksen käsittelyyn siten, että valtuuston talousarviossa 2022 asettama tavoite yhden (1) miljoonan euron parannuksesta tilikauden tulokseen voidaan saavuttaa tulevina vuosina.

Kunnanhallituksen käsittelyn jälkeen viranhaltijat ovat ohjeen mukaisesti laatineet toimenpideohjelman kunnan kunkin toimialan näkökulmasta. Laadittua toimenpideohjelmaluonnosta käsitellään kokouksessa valmisteluun liittyvänä neuvottelumuistiona. Neuvottelumuistio kootaan talouden tasapainotusohjelmaksi ja se tulee julkiseksi, kun kunnanhallitus/kunnanvaltuusto käsittelee talouden tasapainotusohjelmaa kokouksissaan. Kunnanjohtaja kokoaa kaikkien toimialojen esitykset yhteen ja tekee niistä talouden tasapainotusohjelmaesityksen kunnanhallitukselle.

Esittelijä esittelee sivistyspalveluiden toimenpideohjelmaluonnosta kokouksessa.

Ehdotus

Esittelijä: Marko Lahtinen, sivistysjohtaja

Sivistyslautakunta käy keskustelua toimenpideohjelmaluonnoksesta, tekee siihen tarvittavia muutoksia ja päättää lähettää käsitellyn neuvottelumuistion kunnanhallitukselle jatkokäsittelyä varten.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti

Muutoksenhakukielto

§11, §12, §18, §19, §20

Muutoksenhakukielto

Tähän päätökseen ei voi hakea muutosta.

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee

- vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136§)
- virka- ja työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVhl 50§ 2 mom)
- etuusto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22§)

Oikaisuvaatimus

§13, §14, §15, §16, §17

Oikaisuvaatimusohje

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen

Oikaisuvaatimusaika ja päätöksen tiedoksisaanti

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkipäivä, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimuksen toimittaminen

Oikaisuvaatimuksen on saavuttava oikaisuvaatimusviranomaiselle ennen oikaisuvaatimusajan päättymistä.

Omalla vastuulla oikaisuvaatimuksen voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä niin, että se ehtii perille viimeistään oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Viraston aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 9-15.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään:

Vesilahden sivistyslautakunta

Posti- ja käyntiosoite: Lindinkuja 1, 37470 Vesilahti
Sähköpostiosoite: vesilahdenkunta(at)vesilahti.fi

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan oikaisua

-
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
 - millä perusteella oikaisua vaaditaan

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava tekijän nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero. Myös sähköposti on ilmoitettava, jos oikaisuvaatimus päätös voidaan antaa tiedoksi sähköpostitse.